

Åland är en grupp öar mellan Finland och Sverige. Landskapet med 29.000 invånare har självstyre och det officiella språket är svenska.

KAPITEL

5

Väder och kläder

A Kläder efter väder

5

I en liten röd stuga...

Jonas, Emil och Sofia vill fira midsommar på Åland. Jonas ringer till Jenny.

Jenny: Hej Jonas!

Jonas: Hej! Hur är läget?

Jenny: Helt okej.

Jonas: Bra. Emil och jag planerar en cykeltur till Åland i juni, kring midsommar. Vi tänker hyra en liten röd stuga. Kommer du med? Sofia kommer också.

Jenny: Jag vet inte. Jag har inga pengar. Jag har ingen cykel heller.

Jonas: Det blir inte så dyrt. Vi åker med färjan från Åbo och du får låna min systers cykel.

Jenny: Det brukar vara kallt på midsommaren. Vi måste ha mycket kläder med oss. Jag vet inte...

Jonas: Det är bara en vecka. Det räcker med ett par jeans, några t-skjortor, skor och en varm tröja.

Jenny: Tänk om det regnar hela tiden! Då måste vi ha regnrock, gummistövlar och handskar. Jag behöver åtminstone två varma tröjor, två par byxor, trosor och många par strumpor. Dessutom behöver jag två nattlinnen och yllesockor. Jag brukar frysa på natten.

Jonas: Jag tar med mig en ryggsäck med pyjamas, tandborste, ett par kalsonger och strumpor.

Jenny: En ryggsäck! Jag behöver åtminstone två stora väskor. Om solen skiner och det är varmt behöver jag en baddräkt, handdukar, sandaler, shorts, kjolar och några toppar. Och glöm inte solglasögon, solkräm, hårborste och hårtork!

Jonas: Jenny, du behöver inte allt det där! Vi bor i en stuga utan el. Vi ska ta det lugnt, cykla, fiska och vara ute i naturen.

Jenny: Jag vill inte fiska! Jag vill shoppa och gå på stan!

Jonas: Vi kan åka in till Mariehamn någon dag. Där finns några trevliga butiker och jag vill se Sjöfartsmuseet.

Jenny: Vad bra! Kan vi inte bo på hotell där?

Jonas: Det blir för dyrt. Tyvärr. Men tänk på en mysig röd stuga vid havet. Där kan vi sitta och titta när solen går ner. Vi kan cykla runt och äta på lokala restauranger. Vi kan dricka åländskt äppelvin och äta Ålandspannkaka. Du kan ta fina bilder för din blogg.

Jenny: Sant! Det låter fantastiskt! När åker vi?

A1 Rätt eller fel? Rätta de meningar som är fel.

1. Jenny vill gå i butiker.	R	F	6. Stugan har elektricitet.	R	F
2. De ska bo på hotell.	R	F	7. Jenny gillar att fiska.	R	F
3. Jonas gillar att vara ute i naturen.	R	F	8. Mariehamn är en stad på Åland.	R	F
4. Jenny tar med sig en ryggsäck.	R	F	9. Jenny har mycket pengar.	R	F
5. De tar båten från Åbo.	R	F	10. Det brukar vara varmt i juni.	R	F

A2 Gruppera följande ord i fem grupper.

handdukar väskor nattlinnen trosor
hotell butiker kjolar sockor handskar
tröjor byxor kläder skjortor
tält kalsonger toppar pengar
bälten strumpor vandrarhem

A3 Var brukar du bo när du reser?

På ett litet hotell? På ett stort hotell?

På en campingplats i tält eller stuga? På ett vandrarhem?

Annat? _____

Substantiv pluralis obestämd form

	Singularis	Pluralis	
1	en blomma	blommor	-or
2	en pojke	pojkar	-ar
3	en familj	familjer	-er
4	ett möte	möten	-n
5	ett hus	hus	-

A4 Skriv orden i singularis.

1. *stugor* Vi hyr en _____ på Åland.
2. *bälten* Jonas måste köpa ett svart _____.
3. *bankkort* Hon behöver ett nytt _____.
4. *kostym* Jag har en ny _____.
5. *bullar* Kan du köpa en _____?
6. *butiker* Jag jobbar i en _____.
7. *nattlinnen* I väskan har hon ett _____.
8. *rum* Jag har ett _____ och kök.
9. *bussar* Åker ni _____ till jobbet.
10. *veckor* På sommaren bor jag en _____ hos min kusin.

A5 Skriv i pluralis.

1. *flicka* (1), *pojke* (2) Fem _____ spelar fotboll och åtta _____ korgboll.
2. *stövel* (2) Jag har två par _____.
3. *barn* (5) Gunilla har två _____.
4. *bord* (5), *stol* (2) I restaurangen finns tio _____ och fyrtio _____.
5. *frimärke* (4) Kan jag få fyra _____?
6. *butik* (3) Det finns många _____ i stan.

Jenny skickar vykort från Åland

Hej morfar och mormor!

Hur mår ni? Jag mår bra. Jag är nu här på Åland. Det är så varmt och soligt, nästan 25 grader! Hurdant är vädret i Jakobstad?

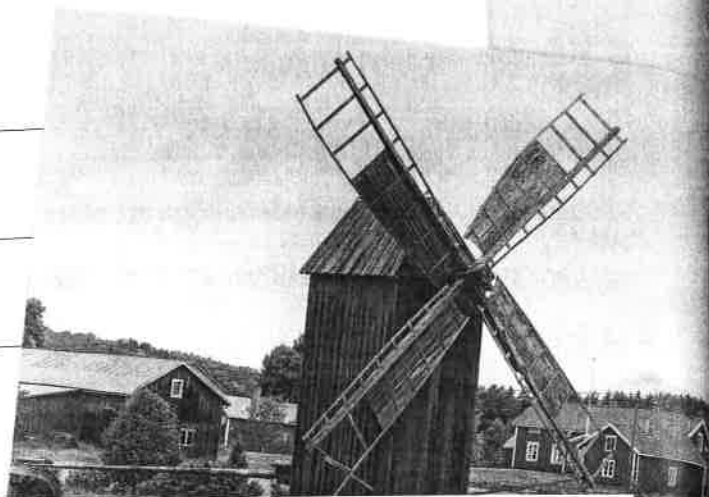
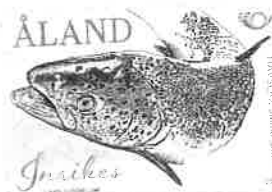
Jag och mina vänner bor i en söt liten stuga på västra Åland. Vi simmar varje dag. I morgon cyklar vi till Mariehamn. Det blir roligt!

Trevlig midsommar! Sköt om er!

Hälsningar

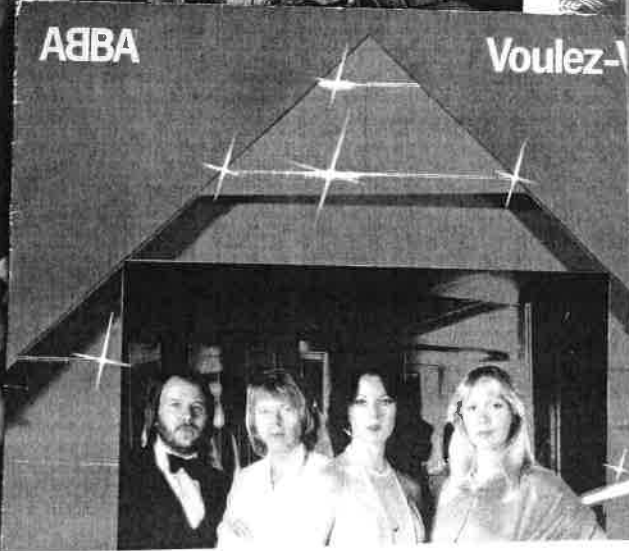
Jenny

PS. Morfar, här får du ett fint frimärke till din samling!

A6

Skriv ett vykort till en kompis. Berätta om vädret och vad du gör just nu.

Vad samlar du på?

Jenny: Min morfar samlar på frimärken och gamla saker.

Sofia: Jag älskar Mumin-muggar.

Emil: Ja, vi har säkert ett dussin av dem hemma. Jag läser mycket och samlar på deckare.
Jonas samlar på LP-skivor. Han har en hel hylla med Abba-album.

Jenny: Jag samlar på finskt glas från 1970-talet.

A7 Vad samlar du på? Berätta i gruppen.

B Att köpa kläder

I I en klädbutik

Expediten: Hej! Kan jag hjälpa dig?

Jenny: Tack, gärna. Jag letar efter ett par vita byxor.

Expediten: Javisst. Här har vi ett par.

Jenny: De är snygga. Hur mycket kostar de?

E: De kostar 79 euro.

Jenny: Får jag prova dem?

E: Absolut. Där till vänster är provrummet.

Expediten: Passar de?

Jenny: Ja, de sitter bra. Jag tar dem.

E: Fint! Behöver du något annat?

Jenny: Jag skulle också vilja ha en tröja. Har ni röda tröjor?

E: Ja, de finns där till höger. Vilken storlek har du?

Jenny: Jag har storlek M.

E: Här har vi en i storlek M. Den kostar bara 37 euro.

Jenny: Den är jättefin och billig! Jag tar den också.

E: Var det bra så? Just nu har vi strumpor på rea. Köp tre par så får du ett par gratis!

Jenny: Jag behöver faktiskt ett par svarta strumpor.

E: De svarta är tyvärr slut. Men här finns mörkgröna, gula, ljusröda och vita strumpor.

Jenny: Oj, så söta gula strumpor! Jag måste köpa dem! Nej, nu får det räcka.

E: Då blir det 136 euro. Betalar du med kort eller kontant?

Jenny: Jag betalar med kort.

E: Tack. Här är kvittot, varsågod.

Välkommen åter!

Jenny: Tack så mycket. Hej då.

Jag behöver ett par skor.

Jag söker en vinterjacka.

Jag skulle vilja ha svarta byxor.

Jag letar efter en festklänning.

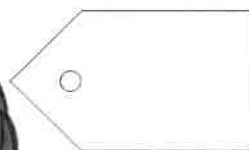
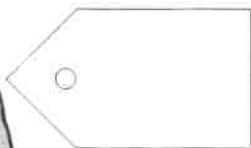
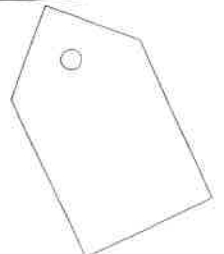
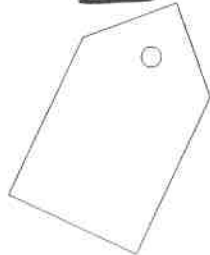
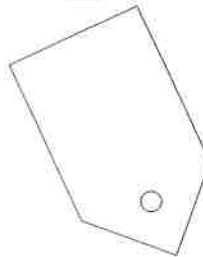
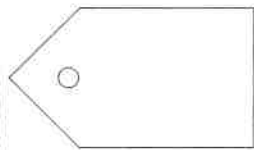
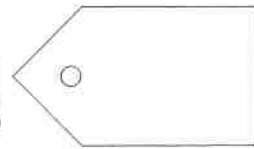
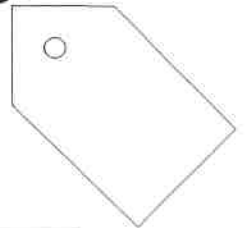
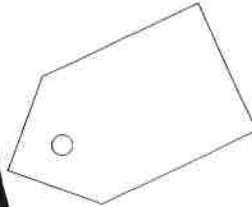

B1 Vad kostar kläderna?

1. Skriv priset.
2. Arbeta i par.

Vad kostar klänningen?

Den kostar 98 euro.

B2**Berätta.**

1. Vad har du på dig i dag?
2. Vilka kläder gillar du?
3. Vilka kläder gillar du inte?
4. Hur klär du dig på jobbet?
5. Vilka kläder har du när du går på fest?
6. Vilka kläder har du hemma på kvällen?
7. Var köper du dina kläder? På nätet eller i någon butik?
8. Brukar du själv sy kläder?

B3**Arbeta i par. Sälj och köp kläder. Använd bilderna i B1. Skriv en dialog.****EXPEDITEN***Kan jag hjälpa er?***KUNDEN***Jag skulle vilja ha...**Vilken storlek har du?**Jag har storlek...**Får jag prova?**Ja, provrummet är där...**Passar den/det/de?**Ja, den/det/de passar bra.**Hur känns de?**Tack, de känns bra. Tyvärr, de är för små/stora.*

C Hurdan?

5

Adjektivböjning

Jag köper en fin tröja.
Han behöver ett fint bälte.
Hon har fina skor.

Den är **fin**.
Det är **fint**.
De är **fina**.

OBS!

liten, litet, små
gammal, gammalt, gamla

C1 Välj rätt form av adjektivet.

Sofia: Hej! Jag vill köpa en _____ blus. Jag ska på fest. *fin, fint, fina*

Har ni _____ blusar? *vit, vitt, vita*

Expediten: Ja, det har vi. Den här vägen, varsågod.

Sofia: Jag behöver också en _____ väska. *liten, litet, små*

Expediten: Här till vänster har vi blusar, väskor och byxor.

Sofia: Jag tycker mycket om _____ byxor. *svart, svart, svarta*
Jag ska prova dem också.

Expediten: Kanske du behöver ett _____ bälte också? *ny, nytt, nya*

Sofia: Javisst!

Expediten: Här har vi många _____ bälten. *snygg, snyggt, snygga*

C2 Skriv in adjektivet i rätt form.

gammal

1. Svens kostym är _____.
2. Hans hus är också _____.
3. Emils farmor och farfar är inte så _____.
4. Han har en _____ jacka.

ny

5. Har du _____ skor?
6. Nej, men jag har en _____ skjorta.
7. Mina solglasögon är _____.
8. Hon har ett _____ nattlinne.

liten

9. Jonas har för _____ stövlar.
10. Hotellet är _____.
11. Mariefhamn är en _____ stad.

Färger

vit, vitt,
vita

gul, gult,
gula

orange

röd, rött,
röda

brun, brunt,
bruna

grön, grönt,
gröna

grå, grått,
grå(a)

blå, blått,
blå(a)

beige, beige,
beige

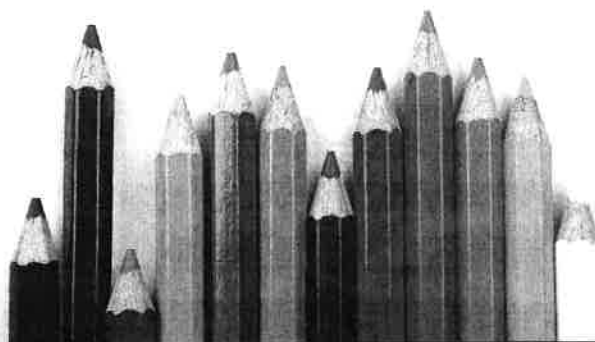
svart, svart,
svarta

ljusblå

mörkgrön

C3 Arbeta i par.

1. Vilken färg är din favoritfärg?
2. Vilka färger gillar du?
3. Vilka färger tycker du inte om?

C4

Hurdana kläder har personerna på bilden? Vart är de på väg? Vad ska de göra? Berätta för kompisen. Se s. 235.

5

C5

Skriv motsatsen. Välj ord i rutan. Skriv sedan de andra formerna av adjektiven.

ljus, kall, liten, vacker, billig, lätt, dålig, kort, gammal

smutsig

ren

rent, rena

1. ful

2. ny

3. varm

4. bra

5. lång

6. svår

7. stor

8. mörk

9. dyr

Skriv egna meningar med adjektiven ovan. Exempel: Jag har en gammal bil.

D Väder och årstider

🕒 *Finlands fyra årstider*

I Norden är vädret viktigt och vi talar mycket om det. Jag tycker mycket om våren. Då blir det ljust på dagen och solen värmer. Snön smälter och naturen vaknar. Träden får nya blad. Gräset växer och blir grönt. Alla börjar tala om sommaren och semestern.

Nästan alla i Finland tycker om sommaren. Då är det ljust både på dagen och på natten. Solen skiner och himlen är ofta blå med några små vita moln. Folk går i tunna kläder och äter glass. Många åker ut till stugan på landet varje veckoslut. De vill njuta av stillheten och fågelsången. Vattnet i sjöarna och i havet blir varmt i juli, ungefär 18–22 grader, och då brukar vi simma. Ibland kan sommaren vara ganska kall, 10–13 grader. Då klagar alla och många reser senast i augusti till Sydeuropa.

Efter sommaren börjar vi se fram emot hösten. Trädens blad blir gula, orange och röda. Därför tycker vi att höstens färger är så vackra. Det blir kyligt och luften är klar. På hösten regnar det ofta. Det blir mörkt tidigt på kvällen. Vi måste plocka fram varma kläder, handskar, halsdukar och mössor. Sedan börjar vi vänta på en vit jul.

På vintern brukar det snöa. Då skidar många, barnen åker pulka och leker i snön. När solen skiner på snön är det ljust och vackert. Ibland kan det vara kallt, 20–35 minusgrader. Då blir det is på havet och sjön. Folk brukar skrinna eller promenera på isen. Några gör hål i isen och simmar fast det är iskallt!

Nu väntar jag på ljuset, värmen och fågelsången!

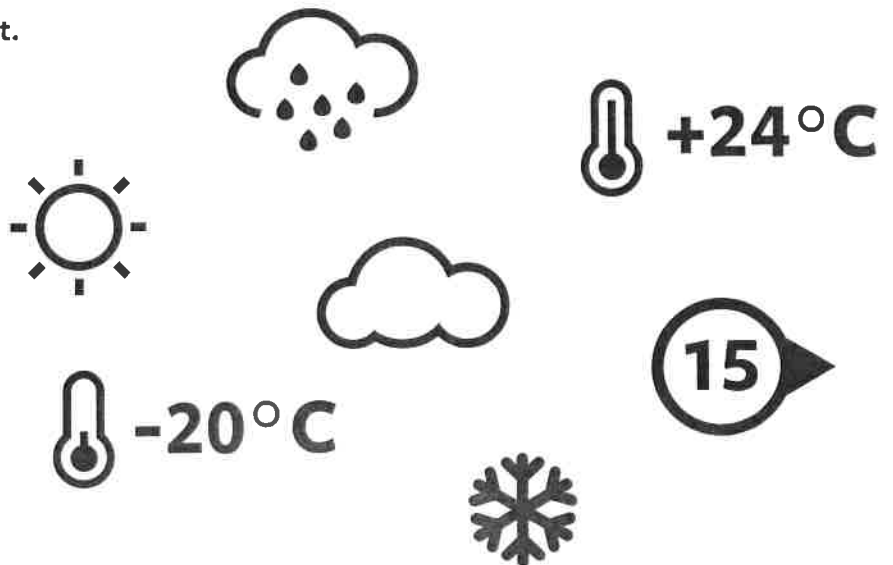

D1 Diskutera. Vad tycker du?

1. Det snöar ofta på våren.
2. På hösten är det ljust.
3. Havet fryser på sommaren.
4. Alla finländare vinterbadar.
5. Gräset börjar växa på hösten.
6. Det är roligt att skrinna på sommaren.
7. Träden får röda och gula blad på våren.
8. Det är skönt att gå i sandaler när det är 20 minusgrader.
9. På vintern bör många på stugan.
10. Vattnet i havet brukar vara iskallt på sommaren.

D2 Kombinera bild och text.

1. Det snöar.
2. Det är mulet/molnigt.
3. Det regnar.
4. Det blåser hårt.
5. Det är varmt.
6. Det är kallt.
7. Det är soligt. / Solen skiner.

D3 Skriv rätt ord.

kallt, snöar, värmer, skiner, väder, blåser, regnar, vacker, grader

Vädret på Åland

I dag är det fint _____, Solen _____ och det är plus 25 _____. Sommaren är så _____ här. På hösten _____ det hårt och det _____ ofta. På vintern är det inte så _____ här, några minusgrader. Det _____ lite. Våren kommer tidigt och solen _____.

Väderstrecken

D4 Läs väderrapporten.
Hurdant är vädret i Finland?
Skriv in i kartan.

1. Det snöar i norra Finland och det är sju minusgrader.
2. I mellersta Finland regnar det. Det är tre plusgrader.
3. Det regnar också i östra Finland. Det är noll grader.
4. Det är plus fem grader i västra Finland. Där skiner solen.
5. I södra Finland är det molnigt.
Temperaturen ligger runt plus åtta grader.
6. Det blåser hårt på Östersjön.
7. På Åland är det soligt och nio grader.

D5 **Arbeta i par.**

1. Hurdant väder är det i dag?
2. Hurdant väder är det i morgon, tror du?
3. Hurdant väder brukar det vara
på sommaren?
på hösten?
på vintern?
på våren?
4. Hurdant är ditt favoritväder?
5. Hurdant väder tycker du inte om?

R **Repetition****R1** **Vilken färg? Skriv orden i rätt form.**

1. Solen är _____.
2. Havet är _____ och himlen är _____.
3. Trädens blad kan vara _____,
_____ eller _____.
4. Gräset är _____ och snön är _____.
5. Molnet är ofta _____.

R2 **Skriv en kort text.**

Du planerar en resa till Lappland eller till Kanarieöarna.

När reser du dit?

Vad tar du med dig?

Hurdant väder brukar det vara där?

Vad ska du göra där?

Vilka kläder finns bakom följande ord? Behöver du hjälp? Se s. 235.

5

Exempel: DRÄLKE = KLÄDER

1. MYSKOT _____	9. KLASHUD _____
2. ROXBY _____	10. PROMSTUR _____
3. JARÖT _____	11. MAJSPYA _____
4. TRASJOK _____	12. BÄDDRAKT _____
5. ROSROT _____	13. LETTNINNA _____
6. ÄLTEB _____	14. VIMÖTSMUGLAR _____
7. GRENOSLAK _____	15. STYRBORPMUX _____
8. DRAKSHAN _____	16. LARSADEN _____

R4

Skriv egna meningar med adjektiv och substantiv i singularis och pluralis.

*en cykel, en färja, en stuga,
ett hotell, en butik, en sak,
en bil, en båt, ett tält,
en ryggsäck, ett frimärke,
ett kort, en pannkaka*

*liten, mysig, åländsk, stor,
vacker, gammal, kort,
lång, varm, ful, ny, lätt,
röd, fin, billig, dålig, svår,*

R5

Din kompis kommer till Finland och hälsar på dig på vintern eller på sommaren. Vad ska ni göra? Vilka kläder ska han eller hon ta med sig? Mejla honom eller henne.

